

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI KSIĄŻNICY STARGARDZKIEJ W 2014 ROKU

Stargard Szczeciński, 2015r.

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI KSIĄŻNICY STARGARDZKIEJ W 2014 ROKU

I. GŁÓWNE ZADANIA STATUTOWE

Zgodnie ze Statutem (nadanym Uchwałą Rady Miejskiej w Stargardzie Szczecińskim w dniu 29 marca 2011 roku), Książnica Stargardzka jest instytucją upowszechniania kultury, prowadzącą działalność biblioteczną na terenie miasta Stargard Szczeciński i powiatu stargardzkiego. Biblioteka zapewnia obsługę biblioteczną mieszkańców miasta oraz wszystkich innych zarejestrowanych czytelników, służy zaspokajaniu ich potrzeb naukowych i czytelniczych, dba o rozwój zainteresowań twórczych. Służy upowszechnianiu wiedzy, nauki i kultury w oparciu o sprawnie funkcjonujący system informacji naukowej i wymiany międzybibliotecznej.

Do podstawowych zadań Książnicy Stargardzkiej należy:

- 1/ gromadzenie, opracowywanie i inwentaryzowanie zbiorów bibliotecznych, z uwzględnieniem:
 - a) dokumentów piśmienniczych zwartych i ciągłych, takich jak: książki, czasopisma, rękopisy, dokumenty życia społecznego, prace naukowe, druki ulotne oraz materiały związane z miastem i regionem,
 - b) zbiorów specjalnych stanowiących zapisy dźwięku i obrazu utrwalonych na przeznaczonych do tego celu nośnikach,
- 2/ udostępnianie zbiorów bibliotecznych na miejscu, wypożyczanie do domu oraz prowadzenie wypożyczeń międzybibliotecznych,
- 3/ tworzenie systemu informacji naukowej i bibliograficznej ze szczególnym uwzględnieniem bibliografii regionalnej w oparciu o materiały własne i z innych systemów informacyjnych,
- 4/ działalność oświatowa popularyzująca książkę i czytelnictwo, pobudzająca motywację uczenia się, doskonalenia i samodoskonalenia oraz działalność naukowo – wydawnicza,
- 5/ badanie potrzeb czytelniczych, warunków i skuteczności ich zaspokajania poprzez właściwy dobór zbiorów bibliotecznych, działalność informacyjną i oświatową, opracowywanie opinii i analiz dotyczących czytelnictwa w mieście i w powiecie, stałe doskonalenie form i metod pracy bibliotecznej, łącznie z czuwaniem nad doskonaleniem i doskonaleniem zawodowym pracowników Książnicy,
- 6/ współpraca, nawiązywanie i utrzymywanie kontaktów oświatowo - kulturalnych oraz naukowych w zakresie upowszechniania zbiorów bibliotecznych ze szkołami podstawowymi, gimnazjami i szkołami ponadgimnazjalnymi, placówkami oświaty pozaszkolnej, placówkami kultury oraz organizacjami i stowarzyszeniami,
- 7/ udzielanie bibliotekom na terenie powiatu stargardzkiego pomocy instrukcyjno-metodycznej i szkoleniowej,
- 8/ sprawowanie nadzoru merytorycznego w zakresie realizacji przez gminne biblioteki publiczne zadań określonych w art.27 ust.5 ustawy o bibliotekach.

II. POSIADANE OBIEKTY

Książnica Stargardzka użytkuje zabytkowy obiekt kamienicy mieszczańsko-kupieckiej z XVI wieku (Dom Rohledera) z dobudowanym pawilonem współczesnym. W siedzibie biblioteki znajdują się następujące działy: Czytelnia Główna i Informatorium,

Wypożyczalnia Główna, Dział Pedagogiczny, Dział Dziecięco-Młodzieżowy, Dział Multimedialny, Dział Gromadzenia i Opracowania Zbiorów Bibliotecznych, Dział Instrukcyjno-Metodyczny oraz Dział Administracyjno-Gospodarczy.

Książnica Stargardzka posiada także jedną filię biblioteczną o powierzchni 96 m², usytuowaną na Osiedlu Letnim.

Niewielka część własnych pomieszczeń jest przez Książnicę Stargardzką wynajmowana. Podmioty gospodarcze wynajmujące lokale biblioteki to Piwnica Artystyczna „Art Cafe”, Studio Kosmetyczne „Nicolle” oraz osoba prywatna, której biblioteka udostępnia garaż.

III. ZATRUDNIENIE W KSIĄZNICY STARGARDZKIEJ

Średnioroczny stan zatrudnienia w Książnicy Stargardzkiej w 2014 roku wynosił 22,00 etatu. W stosunku do roku 2013 zwiększył się o 0,75 etatu.

1. Pracownicy merytoryczni – 15,75 etatów (w 2013 roku 15,00 etatów), w tym:
 - 13,75 etatów to bibliotekarze obsługujący czytelników,
 - 2,00 etatów to bibliotekarze w działach zamkniętych (zajmujący się gromadzeniem, opracowaniem i kontrolą zbiorów bibliotecznych oraz działalnością instrukcyjno-metodyczną na rzecz bibliotek w powiecie).
2. Dyrektor, pracownicy administracji i obsługi (7 osób – 6,25 etatów), w tym:
 - pracownicy administracyjno-biurowi – 3 osoby,
 - pracownicy obsługi (4 osoby: informatyk – 0,25 etatu, konserwator, dwie sprzątaczk).

W 2014 roku dwie osoby odbywały w Książnicy Stargardzkiej staż zawodowy na podstawie skierowania z Powiatowego Urzędu Pracy.

IV. WYSOKOŚĆ DOTACJI Z BUDŻETU MIASTA I DOCHODY WŁASNE BIBLIOTEKI

Dotacja podmiotowa otrzymana w 2014 roku z budżetu miasta wyniosła łącznie 1.260.000 zł, w tym: 1.200.000 zł z dotacji Organizatora, 60.000 zł ze Starostwa Powiatowego na wykonywanie zadań powiatowej biblioteki publicznej. Dotacja stanowiła 95,13% całości przychodów Książnicy Stargardzkiej.

Książnica Stargardzka otrzymała ponadto 7.982 zł dotacji celowej od Organizatora na podesty do sceny widowiskowej, która została udostępniona na potrzeby organizacji cyklu imprez na Rynku Staromiejskim w okresie letnim pt. "Coolturalne Wakacje".

W roku 2013 dotacja z budżetu miasta wyniosła łącznie 1.220.000 zł, w tym: 1.160.000 zł z dotacji podmiotowej Organizatora, 15.000 zł z dotacji celowej Organizatora oraz 60.000 zł ze Starostwa Powiatowego na zadania powierzone.

Na dochody własne Książnicy Stargardzkiej złożyły się w 2014 roku:

1. Przychody własne 79.754,74 zł (w 2013 r. – 60.118,99 zł)
2. Dotacja Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego przyznana na zakup nowości wydawniczych 30.840 zł (w 2013 r. – 30.820 zł)
3. Dotacja Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego przyznana na zakup nowości wydawniczych zgodnie z potrzebami partnerskich bibliotek szkolnych 9.246 zł (w 2013 r. – brak)

V. REALIZACJA ZADAŃ STATUTOWYCH

1. Gromadzenie i opracowanie zbiorów bibliotecznych

Wielkość i struktura zbiorów Książnicy Stargardzkiej

Na koniec 2014 roku księgozbiór Książnicy Stargardzkiej liczył 119.664 woluminy. W ogólnej liczbie 119.664 pozycji:

- a) zbiory książkowe stanowiły 117.624 wol. (na koniec 2013 r. – 122.965 wol.),
- b) czasopisma oprawne 2.040 wol. (na koniec 2013 r. – 2.040 wol.).

Poza zbiorami książkowymi i czasopismami Książnica Stargardzka gromadzi zbiory specjalne. Do tych ostatnich należą m.in. dokumenty audiowizualne i elektroniczne na różnego rodzaju nośnikach, a w ofercie dla osób niewidomych i niedowidzących tzw. „książka mówiona” (audiobooki).

Zbiory specjalne gromadzone w Książnicy Stargardzkiej na koniec 2014 roku osiągnęły stan 13.570 jednostek – w tym:

- płyty CD i DVD 3.906 jedn. (na koniec 2013 r. - 3.527)
- płyty winylowe 6.897 jedn. (na koniec 2013 r. - 6.902)
- kasety magnetofonowe 2.329 jedn. (na koniec 2013 r. - 2.522)
(w tym 360 tytułów "książki mówionej")
- kasety wideo 138 jedn. (na koniec 2013 r. - 138)
- płyty CD-ROM 7 jedn. (na koniec 2013 r. - 7)
- dokumenty kartograficzne 11 jedn. (na koniec 2013 r. - 11)
- normy 15 jedn. (na koniec 2013 r. - 15)
- inne (grafika, prace dyplomowe) 267 jedn. (na koniec 2013 r. - 267)

Wielkość i struktura wpływów

Wielkość wpływów materiałów bibliotecznych w 2014 roku w Książnicy Stargardzkiej wyniosła łącznie 4.082 jednostki (o 765 więcej niż w poprzednim okresie sprawozdawczym).

W ogólnej liczbie zeszłorocznych wpływów - 3.674 stanowiły książki, 408 - dokumenty audiowizualne. Łączna liczba tytułów czasopism bieżących, jaką oferowaliśmy naszym czytelnikom w 2014 roku, wynosiła 67. Koszt ich prenumeraty wyniósł 10.794 zł.

Wśród ogólnej liczby 3.674 książek pozyskanych przez bibliotekę w 2014 roku, zakupiono 2.684 woluminy. Pozostałe 990 egzemplarzy pochodziło z darów. Na nowe zbiory wydatkowano blisko 62,4 tys. zł. W 2013 roku do biblioteki wpłynęły 3.064 książki, w tym z zakupu - 2.192.

Zakupem objęto również zbiory audiowizualne. Nabyto 315 płyt kompaktowych (w roku 2013 – 245), z czego 145 to tytuły „książek mówionych” na płytach CD (audiobooki). Łącznie na zakup zbiorów audiowizualnych wydatkowano kwotę ponad 7,2 tys. zł.

Opracowanie zbiorów

Zbiory Książnicy Stargardzkiej opracowywane są w dwojaki sposób: elektronicznie, w programie bibliotecznym SOWA firmy Sokrates-software, w formacie MARC21 stosowanym w bibliotekarstwie na całym świecie oraz tradycyjnie, na kartach katalogowych (dotyczy to jedynie czasopism oraz zbiorów audiowizualnych na wychodzących z użycia nośnikach).

Od połowy 2013 roku Książnica Stargardzka pracuje w nowoczesnym systemie bibliotecznym SOWA. Wcześniej, od czasu przejścia zbiorów po zlikwidowanej bibliotece

pedagogicznej, biblioteka pracowała w dwóch programach bibliotecznych: LIBRA (Dział Pedagogiczny) i MAK (pozostałe działy). Żaden z tych programów nie spełniał wszystkich wymagań stawianych przed nowoczesnymi bibliotekami, czyli oferowania użytkownikom nowoczesnych usług realizowanych on-line, z każdego komputera z dostępem do Internetu: możliwości samodzielnego prolongowania terminu zwrotu wypożyczonych zbiorów oraz zamawiania i rezerwowania materiałów bibliotecznych.

W roku 2014 zakończono elektroniczne katalogowanie księgozbioru Książnicy Stargardzkiej. Zakup nowoczesnego systemu bibliotecznego w 2013 roku, pozwolił nam na intensyfikację prac nad komputerowym opracowaniem zbiorów, co zaowocowało zakończeniem w ubiegłym roku opracowania elektronicznego wszystkich zbiorów książkowych Książnicy Stargardzkiej. W 2014 roku skatalogowano blisko 24 878 woluminów książek (prawie 21,2% ogółu druków zwartych).

Natomiast komputerowy katalog zbiorów audiowizualnych znajdujących się na płytach CD oraz DVD, na koniec ubiegłego roku obejmował 82,5% tych zbiorów.

Ubytkowanie zbiorów

W 2014 roku z ewidencji zbiorów biblioteki zdjęto ogółem 9.015 woluminów książek i 227 jednostek zbiorów audiowizualnych. W poprzednim okresie sprawozdawczym z inwentarzy zdjęto łącznie 1.739 jednostek. Na tak dużą liczbę książek wycofanych w ubiegłym roku,łożyło się ubytkowanie: 6.760 woluminów z powodu zniszczenia lub dezaktualizacji, 2.140 wypożyczonych przed 2007 rokiem i do dziś niezwróconych, 93 braków wtórnych stwierdzonych podczas skontrum (kontroli zbiorów) oraz 22 zagubionych przez czytelników.

2. Udostępnianie zbiorów

Automatyzacja udostępniania zbiorów

Elektroniczny system udostępniania zbiorów funkcjonuje obecnie w obydwu placówkach biblioteki: w siedzibie głównej przy ul. Mieszka I oraz w filii na Osiedlu Letnim. Komputerowym wypożyczaniem objęto wszystkie działy siedziby głównej, które świadczą tę usługę (Wypożyczalnię Główną, Dział Pedagogiczny, Dziecięco-Młodzieżowy i Multimedialny). W przypadku Działu Multimedialnego wypożyczenia rejestrowane są w dwojaki sposób: elektronicznie, w systemie bibliotecznym, oraz na kartach czytelników. Karty czytelników stosowane są w odniesieniu do zbiorów multimedialnych na nośnikach starszego typu (kasetach VHS, magnetofonowych i płytach analogowych oraz tych zbiorach na nowoczesnych nośnikach, których jeszcze komputerowo nie opracowano).

Liczba i struktura udostępnionych zbiorów

1. Wypożyczenia na zewnątrz

Zbiory wypożyczane są w pięciu miejscach w Stargardzie, tzn. w głównej siedzibie biblioteki przy ul. Mieszka I, w Filii mieszczącej się na Osiedlu Letnim oraz w trzech punktach bibliotecznych (w Zespole Szkół Ogólnokształcących na Osiedlu Zachód, w Bursie Szkolnej dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych na Placu Majdanek oraz w Zakładzie Karnym).

W 2014 roku liczba wypożyczonych czytelnikom materiałów bibliotecznych wyniosła 119.338 jednostek. Spośród nich:

a/ książki	111.749	(w 2013 r. – 101.879),
b/ czasopisma	814	(w 2013 r. – 702),

c/ zbiory specjalne
(audiowizualne, elektroniczne) 6.775 (w 2013 r. – 6.131).

Na wzrost wypożyczeń w stosunku do poprzedniego okresu sprawozdawczego o 10.626 jednostek (9,78%), złożyło się kilka czynników. Najważniejsze z nich to zwiększony w stosunku do roku 2013 wpływ zbiorów do biblioteki (wzrost o 765 jednostek), a w szczególności zwiększony zakup - o 562 jednostki.

Drugim z decydujących czynników było wprowadzenie w Książnicy Stargardzkiej, w połowie 2013 roku, nowoczesnego systemu bibliotecznego, w którym opracowywane są i udostępniane zbiory biblioteki. Wprowadzenie nowoczesnego programu umożliwiło intensyfikację prac nad katalogowaniem elektronicznym zbiorów książkowych. Prace te zakończono w 2014 roku. W tej chwili użytkownicy korzystający z katalogu on-line Książnicy Stargardzkiej, otrzymują pełen komunikat na temat pozycji dostępnych w danej chwili w bibliotece. Nowoczesny system biblioteczny umożliwia czytelnikom samodzielne zamawianie i rezerwację zbiorów za pośrednictwem Internetu. Czytelnicy, którzy podali swoje adresy e-mailowe otrzymują wiadomości generowane przez system, gdy zamówione przez nich pozycje zostają zwrócone do Książnicy i czekają na nich w bibliotece; gdy przetrzymują wypożyczone zbiory (to uniemożliwia im zamawianie i rezerwowanie kolejnych materiałów) i w innych podobnych sytuacjach. Wprowadzenie tych usług zachęca użytkowników do częstszego korzystania z oferty biblioteki (osobistych odwiedzin w bibliotece bądź odwiedzin on-line na swoim koncie bibliotecznym).

2. Udostępnianie prezencyjne (na miejscu)

Łączna liczba zbiorów udostępnionych czytelnikom na miejscu wyniosła 29.374 jednostki (w 2013 roku 36.301). W tym:

- 11.388 książek (w 2013 r. – 14.807 książek),
- 17.596 czasopism (w 2013 r. – 21.163 czasopisma),
- 390 zbiorów specjalnych (w 2013 r. – 331 zbiorów specjalnych).

W ostatnich latach kształcą się użytkownicy naszej biblioteki, którzy jeszcze kilka lat temu stanowili największą grupę korzystających ze zbiorów czytelni, sięgają przede wszystkim po elektroniczne źródła informacji. Od bibliotekarza oczekują pomocy w wyszukaniu ich w bibliotekach cyfrowych lub innych bazach danych w Internecie lub konkretnej wskazówki, na której półce znajdą poszukiwane materiały, po to by je wypożyczyć, zapisać na nośnik elektroniczny, w ostateczności skserować.

Zgodnie z oczekiwaniami tej grupy użytkowników Książnicy Stargardzkiej w styczniu 2014 roku umożliwiono im dostęp do książek elektronicznych. Dostęp do ponad 500 najnowszych książek naukowych i popularnonaukowych oraz ponad 100 tytułów z beletrystyki możliwy jest na platformie IBUK Libra. Książki elektroniczne czytać można z dowolnego komputera z dostępem do Internetu. Szerzej na ten temat poniżej – pkt. 3. *E-usługi oferowane przez Książnicę Stargardzką* (strona 5 Sprawozdania). To z literatury naukowej i popularnonaukowej czytelnicy korzystali dotąd w czytelniach. Dostęp z domowego komputera do ponad 500 najnowszych, szczególnie przez czytelników poszukiwanych książek, w naturalny sposób wpłynął na zmniejszenie udostępnień zbiorów na miejscu w bibliotece.

3. Wypożyczenia międzybiblioteczne

Książnica Stargardzka prowadzi wypożyczenia międzybiblioteczne, czyli usługę odpłatnego sprowadzania z innych bibliotek książek zamówionych przez czytelnika. Usługa ta, ze względu na coraz łatwiejszy dostęp użytkowników do e-booków i innych materiałów

elektronicznych oraz stosunkowo niewielką odległość od Książnicy Pomorskiej w Szczecinie, z roku na rok cieszy się mniejszym zainteresowaniem naszych czytelników. Zamawiane pozycje to co roku niemal wyłącznie książki o tematyce naukowej.

3. E-usługi oferowane przez Książnicę Stargardzką

E-usługi oferowane przez Książnicę Stargardzką to katalogi i kartoteki on-line, bazy danych oraz zdalny dostęp do książek elektronicznych (e-booków) spoza biblioteki.

Od połowy 2013 roku zbiory Książnicy są opracowywane i ich wypożyczenia rejestrowane w nowoczesnym systemie bibliotecznym SOWA firmy Sokrates-software z Poznania. Program pozwala czytelnikowi na samoobsługę zdalną (dostęp przez Internet do swojego konta w bibliotece) w ograniczonym zakresie. Samoobsługa dotyczy wstępnego zapisu do Książnicy, jednorazowej prolongaty wypożyczonych pozycji, rezerwowania zbiorów spośród zbiorów niewypożyczonych oraz zamawiania pozycji wypożyczonych. Usługi samoobsługowe cieszą się bardzo dużą popularnością wśród użytkowników. W ciągu sześciu miesięcy działania tych funkcji w 2013 roku, zarejestrowano 5.236 logowań na konta biblioteczne czytelników, 148 prolongat terminu zwrotu wypożyczonych materiałów, 423 rezerwacje i zamówienia. W ubiegłym roku zarejestrowane zostały już 14.602 logowania na konta on-line, 2.343 prolongaty, 1.911 rezerwacji i zamówień.

Od stycznia 2014 roku użytkownicy Książnicy Stargardzkiej mają również dostęp do e-booków – to dostęp on-line do 558 tytułów najnowszych książek naukowych oraz 127 książek z literatury popularnonaukowej i pięknej. To dostęp na platformie IBUK Libra. Dostęp do e-booków wymaga posiadania Karty czytelnika Książnicy Stargardzkiej oraz uzyskania od bibliotekarza indywidualnego kodu dostępu do zasobów elektronicznych na portalu. Niejednokrotnie odbywa się to drogą e-mailową bądź telefoniczną. Na dostęp do powyższych książek elektronicznych biblioteka wydatkowała 3.881,42 zł. Użytkownicy Książnicy Stargardzkiej logowali się na portalu 3.220 razy. Przeglądali 2.719 e-booków, otworzyli 47.868 stron książek elektronicznych.

4. Czytelnicy Książnicy Stargardzkiej

W roku 2014 w Książnicy Stargardzkiej i jej Filii zarejestrowano łącznie 8.665 czytelników - o 18 więcej niż w roku 2013.

W 2014 roku biblioteka odnotowała 68.092 odwiedzin użytkowników na miejscu – o 3.396 mniej niż w poprzednim okresie sprawozdawczym. Liczba ta obejmuje sumę odwiedzin w wypożyczalniach i czytelnich oraz podczas imprez kulturalno-oświatowych organizowanych przez Książnicę Stargardzką i odbywających się w jej pomieszczeniach. Uczestników Festynu na ulicy „Magicznej” do tej liczby nie wliczono (to kilka tysięcy osób). W podanej wyżej liczbie odwiedzin, ponad 5.000 to odwiedziny korzystających wyłącznie z zasobów internetowych.

W przypadku użytkowników Książnicy Stargardzkiej, którzy samodzielnie dokonują prolongaty terminu zwrotu wypożyczonych materiałów oraz rezerwacji i zamówień zbiorów przez Internet, a także w przypadku osób, które wiedzą jak uzyskać informacje, których poszukują, podstawowym źródłem danych jest katalog elektroniczny zbiorów biblioteki oraz dostęp on-line do własnego konta bibliotecznego. Dzięki niemu takie osoby coraz częściej zarządzają własnym kontem bibliotecznym i uzyskują informacje za pośrednictwem Internetu, naszą bibliotekę odwiedzając jedynie wirtualnie. W 2014 roku odnotowaliśmy 34.348 odwiedzin na stronie www Książnicy Stargardzkiej – o 8.650 więcej

niż w poprzednim okresie sprawozdawczym. W ogólnej liczbie odwiedzin na stronie internetowej naszej instytucji, aż 14.602 to logowania do katalogu on-line biblioteki.

Do spadku odwiedzin w pomieszczeniach biblioteki przyczyniło się również uruchomienie dostępu do portalu IBUK Libra dysponującego blisko 700 tytułami najnowszych książek elektronicznych. W statystykach platformy odnotowano 3.220 logowań użytkowników Książnicy Stargardzkiej.

Reasumując. Liczby te potwierdzają znaczny wzrost liczby użytkowników wirtualnych naszej biblioteki, korzystających z usług elektronicznych oferowanych przez Książnicę i w żaden sposób nie świadczy to o tendencjach spadkowych korzystania z usług biblioteki. To postęp nowych technologii sprawia, że stwarzamy nowe drogi dostępu do korzystania z naszych zasobów.

5. Działalność informacyjno-bibliograficzna Książnicy Stargardzkiej

Działalność informacyjna Książnicy Stargardzkiej opiera się na materiałach dostępnych w posiadanych przez bibliotekę zbiorach, Internecie, Systemie Informacji Prawnej Lex oraz na prowadzonych przez bibliotekarzy tradycyjnych i elektronicznych kartotekach: regionalnej i zagadnieniowych.

Uzupełnienie warsztatu informacyjnego biblioteki stanowią gromadzone od lat siedemdziesiątych ubiegłego wieku dokumenty życia społecznego o charakterze lokalnym i regionalnym (m.in. prospekty, reklamy, programy imprez, plakaty, zaproszenia, katalogi, cenniki). Wszelkie pozyskane materiały dotyczące powiatu stargardzkiego są przez bibliotekę archiwizowane.

Biblioteka prowadzi i na bieżąco rozbudowuje cieszącą się zainteresowaniem czytelników kartotekę regionalną pod nazwą *Kartoteka wycinków prasowych o mieście i regionie*. Kartoteka jest podzielona na dwie oddzielne części:

1. Wycinków prasowych o mieście (co roku rozbudowywana o około 7.000 artykułów);
2. Wycinków prasowych o powiecie (rocznie rozbudowywana o około 2.500 artykułów).

Kartoteka obejmuje wycinki prasowe od 1960 roku.

W 2014 roku użytkownikom udostępniono 580 segregatorów z wycinkami (w roku 2013: 246).

Kartoteki zagadnieniowe obejmujące informacje na temat artykułów z czasopism oraz fragmentów książek prowadzone są przez trzy działy Książnicy Stargardzkiej: Czytelnię Główną i Informatorium, Dział Pedagogiczny oraz Dział Dziecięco-Młodzieżowy. Ten ostatni przygotowuje kartoteki z myślą o młodszych użytkownikach biblioteki. Kartoteka zagadnieniowa o tematyce ogólnopedagogicznej, prowadzona przez Dział Pedagogiczny, jest kartoteką elektroniczną. Znajdują się w niej opisy artykułów z czasopism prenumerowanych przez ten dział. Stan kartoteki na koniec 2014 roku liczył 10.867 opisów (w stosunku do roku 2013 wzrósł o 988).

W 2014 roku bibliotekarze Książnicy Stargardzkiej udzielili czytelnikom ogółem 18.464 informacje, w tym 6.999 bibliograficznych (obejmujących poszukiwania materiałów źródłowych na konkretne zagadnienie). W 2013 roku udzielono łącznie 16.624 informacje, z czego 8.630 bibliograficznych. Z roku na rok, coraz większą liczbę informacji stanowią odpowiedzi na zapytania internetowe (kierowane na pocztę elektroniczną, stronę internetową, a także na portale społecznościowe).

Na zamówienie czytelnika lub instytucji zrealizowano 15 kwerend (w poprzednim roku 16). Były to zestawienia bibliograficzne posiadanych książek i artykułów z czasopism na wskazany temat, w dziewięciu przypadkach prace objęły dodatkowo wykonanie kserokopii artykułów wyszukanych w kartotece regionalnej. Zapotrzebowanie na tego rodzaju usługi w ostatnich latach wyraźnie spada. Wiąże się to z tym, że w nowym systemie

bibliotecznym Sowa, w którym pracuje biblioteka, przygotowano bardzo proste w obsłudze narzędzia, pozwalające na samodzielne generowanie takich zestawień. Czytelnicy, którzy radzą sobie z wyszukiwaniem informacji w elektronicznych katalogach bibliotecznych, coraz częściej z tej funkcji korzystają.

6. Działania na rzecz rozwoju społeczeństwa informacyjnego

Obiekt Książnicy Stargardzkiej objęty jest bezpłatnym dostępem do bezprzewodowego Internetu. W siedzibie Książnicy Stargardzkiej i jej bezpośrednim otoczeniu, połączenie z Internetem możliwe jest w ramach Hotspotu (otwartego publicznego bezprzewodowego punktu dostępu), wymagającego podłączenia urządzenia przenośnego użytkownika do sieci bezprzewodowej. Jest to wygodne dla czytelników korzystających w budynku Książnicy Stargardzkiej z własnego mobilnego sprzętu komputerowego i smartfonów. Od II kwartału ubiegłego roku wydawano użytkownikom kody dostępu do Hotspotu. Wydano ich 76. Liczba ta wskazuje na ogólną liczbę użytkowników, którzy od kwietnia 2014 roku korzystali z tej formy oferowanego przez bibliotekę dostępu do Internetu (kod pozwala na wielokrotne łączenie się z Internetem).

Użytkownicy chcący skorzystać z komputera stacjonarnego mieli do dyspozycji 12 stanowisk komputerowych z dostępem do Internetu, rozmieszczonych w pięciu działach biblioteki.

7. Realizacja zadań biblioteki powiatowej

Od 2002 roku Książnica Stargardzka pełni funkcję powiatowej biblioteki publicznej. W ramach zadań powiatowych udziela bibliotekom na terenie powiatu stargardzkiego pomocy instrukcyjno-metodycznej i szkoleniowej oraz sprawuje nadzór merytoryczny w zakresie realizacji przez gminne biblioteki publiczne zadań ustawowych.

A. Prowadzenie szkoleń i warsztatów dla bibliotekarzy z terenu powiatu

W 2014 roku Książnica Stargardzka czterokrotnie zorganizowała szkolenia dla pracowników bibliotek powiatu stargardzkiego. Szkolenia prowadzone były przez pracowników Książnicy i przedstawiciela Konsorcjum Użytkowników Systemów Bibliotecznych Sowa. Ich tematem było:

- Jak „złować” czytelnika z sieci do biblioteki? Prezentacja portalu w.bibliotece.pl oraz systemu SOWA2/MARC21 firmy SOKRATES-software z Poznania;
- Warsztaty introligatorskie dla bibliotekarzy. Prezentowano proste sposoby dokonywania drobnych napraw materiałów bibliotecznych. Pod kierunkiem introligatora dokonywano naprawy uszkodzonych stron, zszywano woluminy oraz oprawiano książki i księgi inwentarzowe;
- Skontrum w Excelu. Spotkanie instruktażowe dla bibliotekarzy z Biblioteki Publicznej Gminy Stargard Szczeciński;
- Sprawozdawczość bibliotek publicznych. Spotkanie instruktażowe dla nowozatrudnionych bibliotekarzy z Miejsko-Gminnej Biblioteki Publicznej w Chociwlu.

B. Udzielanie pomocy merytorycznej bibliotekarzom z bibliotek gminnych powiatu stargardzkiego

W 2014 roku sześciokrotnie wyjeżdżano do bibliotek z innych gmin powiatu stargardzkiego. W poprzednim okresie sprawozdawczym odbyło 3 takie wyjazdy. Kilkakrotnie wyjeżdżano również do filii Książnicy Stargardzkiej na osiedlu Letnim. Odbyło wizyty w Bibliotece Publicznej Gminy Stargard Szczeciński w Kłępinie i jej filii

w Pęzinie, Bibliotece Publicznej w Starej Dąbrowie, Miejsko-Gminnej Bibliotece Publicznej w Chociwlu. W zależności od potrzeb oraz oczekiwań pracowników w tych bibliotekach, do danej placówki jeżdżono od jednego do dwóch razy.

Najwięcej wskazówek merytorycznych udzielono w 2014 roku pracownikom Biblioteki Publicznej Gminy Stargard Szczeciński oraz Miejsko-Gminnej Biblioteki Publicznej w Chociwlu – wiązało się to ze zmianami na stanowiskach dyrektorów bibliotek oraz decyzją biblioteki w Kłępinie o przeprowadzeniu skontrum przy wykorzystaniu Excela.

VI. NAJWAŻNIEJSZE FORMY UPOWSZECHNIANIA KULTURY

1. Spotkania autorskie

W 2014 roku Książnica Stargardzka zorganizowała 5 spotkań autorskich. Były to spotkania z poetami i poetkami regionalnymi: Edwardem Siekierzyńskim, Dorotą Dobak-Hadrzyńską „DODOHA”, autorem przewodników po Pomorzu Zachodnim: Wrzesławem Mechło, pisarzem marynistą, kapitanem żeglugi wielkiej, Józefem Gawłowiczem oraz stargardzkim poetą i autorem książek popularnonaukowych, Bohdanem Kowalskim. Większość spotkań zorganizowana została w ramach *Dyskusyjnego Klubu Książki*. Podczas tych spotkań można było nabyć książki pisarzy i poetów wraz z dedykacjami ich autorów. W spotkaniach uczestniczyło ogółem 310 czytelników (o 75 mniej niż w spotkaniach w 2013 roku).

2. Zajęcia głośnego czytania (nawiązujące do akcji „Cała Polska Czyta Dzieciom”)

W zajęciach brały udział grupy zorganizowane dzieci objętych edukacją przedszkolną i wczesnoszkolną w wieku 3-7 lat. Po głośnym czytaniu utworów literatury dziecięcej, dzieci włączane były do wspólnych zabaw z kukiełkami i pacynkami w teatrzyku. W ramach zajęć „Klubu Żółwika Franklina”, głośne czytanie połączone było z zabawami kształcącymi, podczas których wykorzystywano zagadki, rebusy i kolorowanki. W ramach Ogólnopolskiego Tygodnia Bibliotek, który w tym roku odbywał się pod hasłem *Czytanie łączy pokolenia*, dorośli czytali dzieciom a dzieci dorosłym, wybrane wcześniej przez siebie wiersze i fragmenty bajek. W minionym roku odbyło się 15 zajęć głośnego czytania. Uczestniczyło w nich 454 dzieci. W 2013 roku: 18 spotkań, 366 słuchaczy. Głośne czytanie odbywało się również podczas sobotnich spotkań pn. *Biblioteka na wesoło*.

3. Narodowe Czytanie

Impreza organizowana w związku z zainicjowaną przez Prezydenta RP Bronisława Komorowskiego, ogólnopolską akcją publicznego czytania największych polskich dzieł literackich pn. *Narodowe Czytanie Arcydział Literatury Polskiej*. W 2013 roku czytano i przypominano twórczość Aleksandra Fredry, w 2014 roku - *Trylogię* Henryka Sienkiewicza. W ubiegłym roku Książnica Stargardzka rozszerzyła akcję Narodowego Czytania na cykl imprez pn. *5 dni z Sienkiewiczem*. Akcja była skierowana głównie do uczniów stargardzkich szkół ponadgimnazjalnych. Wśród zadań, z którymi zmagala się młodzież, było m.in.: głośne czytanie wybranych fragmentów Trylogii, wierszowane zagadki o bohaterach Trylogii, zgadywanki-ubieranki, sejmikowe gardłowanie, rozwiązywanie megakrzyżówki. Atrakcje stanowiły: fotoPotop w Sali Portretowej (Sali Projekcyjnej Książnicy) - pamiątkowe zdjęcia w stroju z epoki oraz wizyta w Czytelnii Głównej i Informatorium w karczmie *U Skryby*, serwującej staropolskie przysmaki. W finale tej imprezy wzięło udział wielu dorosłych stargardzian, znanych ze swojej działalności zawodowej i społecznej. Ogółem uczestniczyło w tym przedsięwzięciu 270 osób.

4. Organizowanie konkursów

W ubiegłym roku zorganizowano 6 konkursów adresowanych do dzieci i młodzieży z przedszkoli, szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych miasta i powiatu. Wzięło w nich udział 206 uczestników. W 2013 roku przeprowadzono również 6 konkursów.

Były to konkursy:

● ortograficzny:

- **VI Powiatowy Konkurs Ortograficzny o tytuł Mistrza Ortografii Szkół Ponadgimnazjalnych.** Współorganizatorem konkursu jest Zespół Szkół nr 1 w Stargardzie Szczecińskim.

● oratorski:

- **VI Stargardzki Turniej Bajarza i Opowiadacza Legend** pn. *Dzieje Stargardu i Pomorza Zachodniego legendą opowiedziane*. Turniej promuje wśród dzieci i młodzieży wiedzę o zachodniopomorskim dziedzictwie kulturowym i historii regionu. Adresatami konkursu byli uczniowie szkół podstawowych powiatu stargardzkiego;

● teatralny:

- **V Międzyprzedszkolny Przegląd Teatralny „Kryształowa Maski”.** To dwudniowy przegląd przedstawień teatralnych prezentowanych przez przedszkolaków w wieku 4-6 lat. Tego roku do rywalizacji stanęło 10 przedszkoli, każde z nich reprezentowała grupa małych aktorów licząca do 12 osób. Ogółem na scenie wystąpiło 110 dzieci;

● plastyczne:

- **3 konkursy inspirowane twórczością: Krzysztofa Kamila Baczyńskiego, Juliana Tuwima i Henryka Sienkiewicza.** Były to konkursy adresowane do uczniów wszystkich szczebli nauczania. Rywalizację każdorazowo kończyła prezentacja prac na wystawach pokonkursowych w Książnicy Stargardzkiej.

5. Spektakle teatralne

W ubiegłym roku wystawiono w Książnicy Stargardzkiej łącznie 29 przedstawień teatralnych dla 889 widzów. W poprzednim okresie sprawozdawczym zaprezentowano 36 spektakli, które obejrzało 1.121 widzów. Przedstawienia odbywały się na dużej scenie w Sali Teatralnej Książnicy Stargardzkiej znajdującej się w Dziale Dziecięco-Młodzieżowym. Część spektakli rozgrywała się w Teatryku Kukiełkowym *Pinokio*. Były to głównie przedstawienia Bibliotecznego Koła Teatralnego *BeKoTe*. Dużym zainteresowaniem cieszyła się także nowa, niekonwencjonalna forma teatru – japoński teatr obrazkowy *Kamishibai*, w którym scenę stanowi drewniana skrzynka oraz książki w formie kart o określonej tematyce.

Ze swoimi przedstawieniami gościli u nas w ubiegłym roku:

- grupa teatralna uczniów klasy III ze Szkoły Podstawowej nr 5 (pięciokrotnie);
- grupa teatralna z Gimnazjum nr 3;
- grupa teatralna z Zespołu Szkół Specjalnych (dwukrotnie).

6. Festyn na ulicy „Magicznej”

W minionym roku, Książnica Stargardzka zorganizowała 13. edycję *Festynu na ulicy „Magicznej”*. Na scenie w sześciogodzinnym programie artystycznym, prezentowali się m.in.: zespół folk-rockowy *Berkut* z Olsztyna grający folk ukraiński; szkoły tańca: *Save The Beat*, *Top Toys*, *Centrum Helen Doron* z grupą baletową oraz soliści i zespoły z Młodzieżowego Domu Kultury, Klubu Wojskowego, Stargardzkiego Centrum Kultury i Państwowej Szkoły Muzycznej w Stargardzie Szczecińskim.

Na 75 festynowych stanowiskach rozmieszczonych wokół sceny, goszczono 153 zachodniopomorskich wystawców prezentujących swoją działalność i dorobek artystyczny.

Obok rękodzielników, swoje dokonania prezentowały stargardzkie stowarzyszenia społeczne i artystyczne oraz przedstawiciele mniejszości ukraińskiej. Stanowiska rozmieszczone były na stworzonych, trzech festynowych uliczkach: *Poezji Sztuki*, *Poezji Słowa* oraz *Dziecięcej Fantazji*.

Szczególną opieką otoczono pisarzy i poetów, którzy prezentowali swoją twórczość i zachęcali do czytania, wspomagając bibliotekę w promowaniu książki i czytelnictwa. W uliczce *Poezja Słowa* goszczono 8 pisarzy i poetów z województwa zachodniopomorskiego (Pawła Jakubowskiego, Bohdana Kowalskiego, Czesławę Marecką-Pytel, Marcina Rumińskiego, Edwarda Siekierzyńskiego, Józefa Gawłowicza, Dorotę Dobak-Hadrzyńską „DODOHE” i Wrzesława Mechło) oraz przedstawicieli wydawnictw regionalnych (Muzeum Archeologiczno-Historycznego w Stargardzie Szczecińskim oraz Stowarzyszenia Historyczno-Kulturalnego *Terra Incognita* z Chojny). Wśród stanowisk usytuowano dwa Książnicy Stargardzkiej, na których zorganizowano dziecięcy plener plastyczny oraz kiermasz używanej książki pod hasłem "Zabierz książkę na wakacje".

Najmłodszym oferowano dmuchane zjeżdżalnie, trampoliny, malowanie twarzy, przejażdżki na kucykach oraz gry, zabawy i konkursy z nagrodami. Dodatkową atrakcją było miasteczko rycerskie z pieczołowicie odtworzonym kolorytem strojów i zachowań.

Impreza miała duży zasięg medialny. Na festynie bawiło się ok. 4.000 mieszkańców Stargardu i Pomorza Zachodniego.

7. Wystawy i ekspozycje

Od 2012 roku funkcjonują w Książnicy Stargardzkiej dwie małe stałe galerie: *Galeria Jednego Obrazu* w Czytelni Głównej i Informatorium oraz *Galeria Exlibrisu* w Dziale Pedagogicznym.

Galerię Jednego Obrazu zorganizowano wspólnie z artystami plastykami ze Stowarzyszenia Sztuk Plastycznych *Brama* w Stargardzie Szczecińskim. W Galerii, co dwa miesiące prezentowany jest inny obraz stargardzkiego artysty. O wyborze obrazu decyduje Stowarzyszenie. W 2014 roku w Galerii wystawiono wybrane prace pięciu artystów malarzy: Małgorzaty Bucy, Piotra Kosmali, Małgorzaty Pastuszek, Ireneusza Fartusznika i Anny Wojciechowskiej.

Od połowy 2013 roku w ogólnodostępnej bramie wejściowej przy ul. Mickiewicza 1B, w śródmiejskim kwartale C otoczonym ulicami Marszałka Józefa Piłsudskiego – Adama Mickiewicza – Wojska Polskiego, prezentowana jest także reprodukcja obrazu, którego oryginał można oglądać w Książnicy Stargardzkiej.

W *Galarii exLibrisu*, którego opiekunem artystycznym jest uznany stargardzki plastyk Ryszard Baloń, prezentowane są ekslibrisy polskich i zagranicznych artystów grafików. W roku 2014, podobnie jak w poprzednim, prezentowano ekslibrisy 3 artystów: szczecinianki Kariny Kopczyńskiej-Janiszewskiej; utalentowanej artystki pochodzącej z Norwegii, Torii Elisabeth Larsen, o interesującym i oryginalnym podejściu do grafiki warsztatowej oraz autorów prac z Czech, Argentyny, Litwy, Norwegii i Polski na wystawie poświęconej pamięci Krzysztofa Kmiecica, twórcy blisko 2.500 linorytów, której zakończeniu towarzyszył uroczysty Finisaż.

Poza powyższymi dwiema galeriami, Książnica Stargardzka - często we współpracy z innymi instytucjami, stowarzyszeniami i organizacjami - organizuje większe wystawy, po kilka rocznie, oraz liczne drobne wystawy, najczęściej okolicznościowe. Bohaterami tych ostatnich, niemal każdorazowo, są książki.

W Czytelni Głównej, w której prezentowane są pozostałe wystawy, zaprezentowano 4 ekspozycje, wśród nich m.in.:

- *Czytano, czyta się i czytać będzie – czyli z książką przez dziesięciolecia* - wystawa uświetniła obchody Tygodnia Bibliotek, ogólnopolskiego programu Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich, promującego czytelnictwo i biblioteki. Na wystawie prezentowano zbiór ulubionych książek trzech pokoleń czytelników: naszych dziadków, rodziców i dzieci;

- *Historia książki* – wystawa przygotowana w związku z organizacją *Niedzieli w bibliotece* podczas *Dnia Historycznego* w ramach obchodów *Dni Stargardu*. Prezentowano różne rodzaje materiałów, na których pisano, oprawy książek dawnych: inkunabułów, starodruków, metalową, z łańcuchem, książkę woskową, książki sakwy oraz wiele innych ciekawostek.

W działach otwartych oraz przy wejściach do nich, w ciągu całego roku bibliotekarze Książnicy Stargardzkiej zaprezentowali ponadto 22 małe wystawy, których celem było m.in. przybliżenie sylwetek artystów oraz ich twórczości, prezentacja bestsellerów, nowych nabytków biblioteki, a także promowanie wydarzeń literackich i kulturalnych.

8. Projekcje filmowe

W nowocześnie wyposażonej Sali Projekcyjnej w Dziale Multimedialnym Książnicy Stargardzkiej odbywały się projekcje wartościowych filmów o różnorodnej tematyce, a dla szkół prezentacje filmów edukacyjnych i będących adaptacjami lektur szkolnych, każdorazowo połączone z dyskusją na ich temat. Celem obydwu formuł zajęć było przybliżenie wiedzy filmowej oraz kształtowanie właściwego odbioru przekazu filmowego, szczególnie wśród dzieci i młodzieży. W 2014 roku odbyło się 30 projekcji filmowych. Uczestniczyło w nich 565 osób.

VII. GRUPY I KLUBY ZAINTERESOWAŃ

Dyskusyjny Klub Książki

Dyskusyjny Klub Książki (DKK) działa w Książnicy Stargardzkiej od 2007 roku. W ramach tej inicjatywy biblioteka otrzymuje co roku nowości wydawnicze, których przeczytanie zadeklarowali klubowicze. Oferta literacka Klubu liczy ok. 30 tytułów. Klubowicze wypożyczali interesującą ich literaturę, a po zapoznaniu się z nią, na spotkaniach DKK dzielili się wrażeniami z lektury.

Spotkania klubowiczów w Książnicy Stargardzkiej odbywały się w ubiegłym roku co 5 tygodni – ogółem odbyło się ich 10. Uczestniczyło w nich 86 członków stargardzkiego DKK. W poprzednim okresie sprawozdawczym, w 9 spotkaniach Klubu wzięły udział 72 osoby. W ramach Klubu zorganizowano w ubiegłym roku 4 spotkania autorskie z pisarzami i poetami z regionu.

We wrześniu, w ramach *Dyskusyjnego Klubu Książki*, rozpoczęto również spotkania z najmłodszym czytelnikiem. Do końca zeszłego roku odbyły się 3 spotkania najmłodszych klubowiczów. Uczestniczyło w nich 25 dzieci. Bajki, które wspólnie czytano, miały zachęcić młodego czytelnika do spędzania czynnego czasu w bibliotece. W przyszłym roku planuje się utworzenie stałej grupy i rozszerzenie działalności DKK dla najmłodszych.

VIII. INNE FORMY DZIAŁALNOŚCI

Inne działania na rzecz popularyzacji książki i czytelnictwa

Spadek czytelnictwa, jaki obserwuje się w ostatnich latach we wszystkich bibliotekach powoduje, że każda z nich stara się w różny sposób promować czytelnictwo i zainteresowanie książką, aby zainteresować swoją ofertą potencjalnych użytkowników. Dlatego też rozszerzana jest oferta programowa oraz nawiązywana współpraca z coraz to nowymi środowiskami lokalnymi.

W promocji działań Książnicy Stargardzkiej w minionym roku aktywnie wykorzystywany był Internet. Biblioteka prowadziła własną stronę WWW oraz własne profile na portalach społecznościowych *Facebook* oraz *Google+*. Na stronie internetowej i portalach umieszczane były aktualne informacje z życia i działalności biblioteki oraz galerie zdjęć.

Promowanie czytelnictwa i zainteresowania książką przejawia się w różnorodnych formach działań podejmowanych przez Książnicę. Są to:

1. Cotygodniowa audycja radiowa pn. *Południk Literacki*

Od lipca 2014 roku, w każdy piątek w południe, w Radio Stargard rozpoczyna się audycja pn. *Południk Literacki*. Jest to program współtworzony i współprowadzony przez prezentera radiowego oraz bibliotekarza Książnicy Stargardzkiej. Audycja przybliża słuchaczom sylwetki i twórczość regionalnych twórców literatury. W 2014 roku w studiu goszczono i/lub rozmawiano o twórczości ponad 20 twórców z regionu.

2. Miejska uroczystość Pasowania na Czytelnika

W 2014 roku miała miejsce XIII edycja miejskiej uroczystości Pasowania na Czytelnika. Tego roku, najmłodszych czytelników naszego miasta reprezentowało 46 uczniów z dwóch drugich klas – ze Szkół Podstawowych nr 2 i nr 3.

W ramach uroczystości grupa teatralna z klasy III Szkoły Podstawowej nr 5 zaprezentowała dzieciom spektakl pt. *O Śnieżce i krasnoludkach*. Tradycyjnie, pasowani uczniowie otrzymali pamiątkowe dyplomy, a także książki ufundowane przez Prezydenta Miasta Stargard Szczeciński.

3. Prowadzenie zbiorów publicznych pieniężnych i rzeczowych

W 2014 roku, podobnie jak w latach poprzednich, zorganizowano zbiórkę publiczną używanych książek - zaowocowała ona włączeniem do księgozbioru Książnicy Stargardzkiej 354 woluminów książek otrzymanych od czytelników. Kiermasze książkowe połączone ze zbiórką pieniężną odbyły się dwukrotnie – na Dworcu Kolejowym (w ramach Światowego Dnia Książki i Praw Autorskich) oraz podczas *Festynu na Ulicy „Magicznej”*. W zamian za wybraną książkę lub płytę "do pociągu" lub "na wakacje", bibliotekarze zbierali dobrowolne datki na zakup nowych zbiorów do biblioteki. Do domów czytelników trafiło 616 używanych książek i 19 płyt. Zebrano kwotę 873 zł, co pozwoliło zakupić do biblioteki 32 pozycje spośród nowości wydawniczych.

4. Organizowanie lekcji bibliotecznych i tematycznych

Ze względu na intensyfikację prac and elektronicznym opracowaniem zbiorów książkowych, w ubiegłym roku, lekcje biblioteczne, tematyczne i warsztatowe prowadzono rzadziej niż w 2013 roku (lekcje organizowane były we wtorki, środy i czwartki).

Celem lekcji bibliotecznych jest zapoznanie użytkowników Książnicy Stargardzkiej z jej zbiorami i warsztatem informacyjnym oraz przygotowanie czytelników do posługiwania się katalogami elektronicznymi, m.in. samodzielnego zamawiania i rezerwowania książek. W 2014 roku odbyło się 81 takich zajęć dla 873 osób. W poprzednim okresie sprawozdawczym 92 zajęcia, 1.421 uczestników.

Książnica Stargardzka przygotowała również bogatą ofertę lekcji tematycznych i zajęć warsztatowych. Przeprowadzono 129 takich zajęć dla 2.682 osób. W 2013 roku 174 zajęcia, 3.465 uczestników. Ich tematem były m.in. miasto Stargard Szczeciński, słynni bajkopisarze, wybitni Polacy, przyroda i ekologia, przysłowia, teatr, zdrowie oraz oczywiście książki.

Większość lekcji tematycznych uatrakcyjniona została przygotowanymi przez bibliotekarzy prezentacjami multimedialnymi. Oto tematy niektórych z takich zajęć: *Moje zdrowko*, *Przyszła wiosna - wstawać śpiochy!*, *Stargard dawniej i dziś*, *Śladami Świętego Mikołaja*. Przeprowadzono 83 takie zajęcia dla dzieci przedszkolnych, uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych oraz słuchaczy Uniwersytetu Trzeciego Wieku. Uczestniczyły w nich 1.634 osoby. W 2013 roku odbyło się 114 lekcji z prezentacjami multimedialnymi, wzięło w nich udział 2.077 uczestników.

Lekcje tematyczne i zajęcia warsztatowe są najpopularniejszą i najbardziej cenioną przez nauczycieli formą współpracy naszej biblioteki ze szkołami. Terminarz mających się odbyć lekcji, rezerwowany jest z dwu i trzymiesięcznym wyprzedzeniem. Zajęcia te cieszą się największym zainteresowaniem wśród nauczycieli przedszkolnych oraz klas 0-III.

5. Prowadzenie zajęć z cyklu *Biblioteka na wesoło*

Biblioteka na wesoło to cykliczne zajęcia dla dzieci, które odbywają się w Książnicy Stargardzkiej w soboty, od października 2013 roku. Podczas dwugodzinnych spotkań organizowane są zajęcia ruchowe, plastyczne, gry i zabawy, w tym zabawa w teatr, przedstawienia w teatryku kukiełkowym, spotkania z bajkowymi bohaterami podczas zajęć głośnego czytania, krótkie prezentacje multimedialne oraz projekcje bajek dla najmłodszych. Spotkania cieszą się coraz większym powodzeniem wśród dzieci i ich rodziców. W 2014 roku w sobotnich zajęciach wesołej biblioteki wzięło udział 614 osób (dzieci i ich opiekunów), w roku 2013 – 94 dzieci.

6. Organizacja *Niedzieli w bibliotece pn. Biblioteka bez tajemnic*

W niedzielę 15 czerwca, podczas *Dnia Historycznego* organizowanego w ramach *Dni Stargardu*, można było poznać bibliotekę od kuchni i dowiedzieć się więcej o bogatej przeszłości kamienicy, w której mieści się siedziba Książnicy Stargardzkiej. Przypominano historię pisma i książki, próbowano kaligrafii tradycyjnymi metalowymi stalówkami. Odtwarzano nagrania muzyczne z historycznego dziś sprzętu multimedialnego. Była wspólna zabawa dzieci i dorosłych w teatryku kukiełkowym oraz zwiedzanie zakamarków biblioteki: magazynów książek, rekwizytorni, garderoby i poszukiwanie szesnastowiecznych duchów na strychu zabytkowej kamienicy. Przedstawiono ponadto prezentację multimedialną na temat historii zabytkowej siedziby Książnicy oraz prezentowano wystawę dotyczącą dawnych ksiąg i ich opraw. Gościliśmy ok. 200 zwiedzających.

Organizacja różnych form doskonalenia zawodowego bibliotekarzy

Największym przedsięwzięciem kulturalnym i naukowym zrealizowanym przez Książnicę Stargardzką była organizacja konferencji polsko-niemieckiej na temat digitalizacji zbiorów. Konferencji towarzyszyło wydanie przez Książnicę jej pierwszej, 185-stronicowej publikacji pt.: *Znaczenie udostępniania kopii cyfrowych regionalnych zbiorów bibliotecznych w Sieci*. To dwujęzyczna publikacja naukowa, zawierająca teksty

11 referatów wygłoszonych podczas konferencji w dniu 5 września 2014 roku. Przedmiotem referatów są regionalne biblioteki cyfrowe, inne przedsięwzięcia z zakresu publikowania kopii cyfrowych dokumentów w sieci realizowane na polskim i niemieckim Pomorzu, oprogramowanie służące do budowy bibliotek cyfrowych, promocja zbiorów takich bibliotek. Konferencja pn.: *Znaczenie udostępniania kopii cyfrowych regionalnych zbiorów bibliotecznych w Sieci*, zorganizowana została przez Książnicę Stargardzką, we współpracy z partnerem niemieckim: Stadtarchiv der Hansestadt Stralsund (Archiwum Miejskie w Stralsundzie). Ogółem uczestniczyło w niej 80 osób, w tym 27 gości z Niemiec i 10 bibliotekarzy z Książnicy. Konferencja odbyła się w Państwowej Szkole Muzycznej I i II stopnia w Stargardzie Szczecińskim w Sali Koncertowej *Stralsund*.

W związku z organizacją konferencji utworzono oddzielną stronę internetową tego projektu: www.stralsund-stargard.eu (strona jest dwujęzyczna; w związku z planowanym remontem i rozbudową Książnicy Stargardzkiej funkcjonować będzie przynajmniej do końca 2020 roku).

Współpraca ze szkołami i innymi środowiskami

W 2014 roku Książnica Stargardzka aktywnie współpracowała z bibliotekami, przedszkolami i szkołami wszystkich poziomów nauczania w mieście i powiecie stargardzkim, instytucjami kultury oraz stowarzyszeniami społecznymi i artystycznymi, zakładami, przedsiębiorstwami i firmami.

Poniżej krótkie omówienie współpracy z najważniejszymi partnerami biblioteki w 2014 roku:

W Książnicy Stargardzkiej odbywały się zajęcia dwóch sekcji zainteresowań słuchaczy Uniwersytetu Trzeciego Wieku. Były to zajęcia *Sekcji Miłośników Literatury, Sztuki i Historii* oraz *Sekcji Brydżowo-Szachowej*. Biblioteka służyła pomocą w organizacji tych zajęć, udostępniając bezpłatnie pomieszczenia, sprzęt oraz materiały biblioteczne. Kilkakrotnie zajęcia pierwszej z wymienionych wyżej sekcji prowadzone były przez bibliotekarzy Książnicy.

Na podobnych zasadach biblioteka współpracowała z *Kolem Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej*, które ma w Książnicy Stargardzkiej swoją siedzibę.

Wśród szkół, z którymi współpracowano w ubiegłym roku kalendarzowym, najintensywniejszy charakter miała współpraca z trzema: Zespołem Szkół Specjalnych, Szkołą Podstawową nr 7 oraz Gimnazjum nr 2. Z nowego programu Biblioteki Narodowej, *Zakup nowości wydawniczych do bibliotek publicznych. Priorytet 2: Zakup nowości... zgodnie z potrzebami partnerskich bibliotek szkolnych*, Książnica Stargardzka pozyskała dotację w wysokości ponad 9 tys. zł. W ramach programu zakupiono 854 woluminy książek dla dzieci i młodzieży, które do końca roku szkolnego 2014/2015 przekazano w depozyt do trzech bibliotek szkolnych mieszczących się w wymienionych wyżej szkołach.

W ramach realizacji zadania, we współpracy z tymi szkołami w 2014 roku przeprowadzono 30 działań służących promowaniu zainteresowania książką i czytelnictwa wśród uczniów tych szkół. Połowa tych zajęć została zorganizowana w szkołach (pogadanki, wystawki kupionych książek, konkursy, spotkania autorskie). W Książnicy Stargardzkiej odbywały się lekcje tematyczne, lekcje biblioteczne, wystawy pokonkursowe, inscenizacje, zajęcia głośnego czytania.

Spośród 854 książek przekazanych w IV kwartale 2014 roku w depozyt do bibliotek szkolnych, do końca 2014 roku, uczniowie tych szkół wypożyczyli 558 książek.

Kupione w ramach programu książki, do końca roku szkolnego 2014/2015 wrócały do Książnicy Stargardzkiej, a część uczniów tych szkół na pewno zostanie naszymi stałymi czytelnikami.

Wspólnie z Zespołem Szkół Specjalnych, od roku szkolnego 2013/2014 Książnica realizuje Program Edukacji Czytelniczej uczniów tej szkoły, który zakłada zainteresowanie wychowanków szkoły książką i przygotowanie ich do korzystania z biblioteki publicznej. W ramach programu, w Książnicy Stargardzkiej prowadzono m.in. blok zajęć pn. *Klub Czytelniczo-Medialny*, obejmujący zajęcia dotyczące nośników oraz źródeł informacji. Zajęcia te współprowadzone są przez bibliotekarza Książnicy.

Od czasu utworzenia w 2010 roku punktu bibliotecznego w istniejącej na terenie Zakładu Karnego bibliotece, Książnica Stargardzka aktywnie współpracuje również z tym Zakładem. W ubiegłym roku, obok regularnej wymiany księgozbioru udostępnionego do punktu, na potrzeby biblioteki więziennej przekazaliśmy 54 woluminy książek pochodzące z darów otrzymanych od czytelników podczas zbiórek publicznych.

Uchwałą z dnia 17 listopada 2014 roku Książnica Stargardzka została przyjęta w poczet Zachodniopomorskiego Porozumienia Bibliotek (ZPB), skupiającego największe biblioteki publiczne województwa zachodniopomorskiego oraz biblioteki wyższych uczelni. Głównym celem ZPB jest wspólne działanie stron Porozumienia na rzecz podniesienia standardu świadczonych usług bibliotecznych, w tym poprawy dostępu do informacji o zbiorach poszczególnych bibliotek poprzez scalenie rozproszonych zasobów informacyjnych i udostępnienie ich czytelnikom za pośrednictwem jednego interfejsu (łącza), wspierania działalności naukowej bibliotekarzy, aktywnego lobbowania na rzecz bibliotek z regionu na forum krajowym i zagranicznym oraz integracji środowiska bibliotekarskiego. Wśród zadań, jakie stawia sobie Porozumienie, znalazło się również podjęcie tworzenia wspólnej dla wszystkich bibliotek naszego województwa biblioteki cyfrowej - Zachodniopomorskiej Biblioteki Cyfrowej "Pomerania".

DYREKTOR
Książnicy Stargardzkiej
Starszy Kustosz
mgr Krzysztof Kopacki

KSIAŻNICA STARGARDZKA
ul. Mieszka I nr 1
73-110 Stargard Szczeciński
tel. 91/578 82 40; fax: 91/578 82 41
NIP 854-14-86-254, REGON 000285907